

UNIUNEA PROFESIILOR LIBERALE DIN ROMÂNIA

INFORMARE

cu privire la principalele aspecte legate de activitatea recentă a profesiilor liberale din Uniunea Europeană

1. Presiuni exercitate de Comisia Europeană asupra unor state membre pentru a se conforma prevederilor Directivei privind Serviciile pe Piața Internă

a) Comisia Europeană a cerut unui număr de patru state (Austria, Cipru, Germania și Polonia) să se conformeze Directivei Servicii pe Piața Internă în ceea ce privește profesiile reglementate și a luat primele măsuri pe linia referitoare la procedura de infringement deoarece regulile lor naționale cuprind bariere excesive și nejustificate în domeniul serviciilor profesionale.

În pofida unor schimbări survenite pe această linie în cele patru state membre, Comisia Europeană continuă să considere că cerințele impuse unei anumite categorii de furnizori de servicii în aceste state membre contravin prevederilor Directivei nr. 2006/123/CE privind Serviciile pe Piața Internă.

Acțiunea are în vedere următoarele:

- Cerințe stricte pentru consilierii în proprietate intelectuală, forma legală și cerințe excesive în ceea ce privește acționariatul pentru arhitecți, ingineri, consilieri în proprietate intelectuală și medici veterinari, restricții cu privire la companiile multidisciplinare pentru arhitecți, ingineri și consilieri în proprietate intelectuală în **Austria**;
- Cerințe privind acționariatul pentru profesiile din domeniul tehnic (ingineri), inclusiv inginerii civili și arhitecții în **Cipru**;
- Tarife minime și maxime pentru arhitecți și ingineri în **Germania**;
- Tarife maxime pentru consilierii în proprietatea industrială în **Polonia**;

Solicitarea Comisiei Europene pentru Austria, Cipru, Germania și Polonia a îmbrăcat forma unei opinii motivate.

Statele membre trebuie să notifice Comisia cu privire la măsurile luate pentru a remedia situația; în caz contrar, Comisia Europeană ar putea decide să le notifice la Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Totodată, Comisia a decis să trimită o opinie motivată Greciei datorită restricțiilor existente în sfera pregătirii mediatorilor.

b) Piața Internă, Industrie, Antreprenoriat și Întreprinderi Mici și Mijlocii

Notari: Comisia Europeană reclamă Republica Cehă la Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Comisia Europeană a hotărât să aducă Republica Cehă în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene datorită faptului că ea permite doar cetățenilor săi să practice profesia de notar în această țară, excluzând astfel persoanele provenind din alte state membre.

În opinia Comisiei, cerința naționalității contravine regulilor privind **libertatea de stabilire** și nu poate fi justificată având în vedere prevederile art. 51 din Tratatul referitor la Funcționarea Uniunii Europene, care menționează activitățile legate de o autoritate oficială.

Comisia Europeană consideră că activitățile exercitate de către notarii din Republica Cehă nu prezintă diferențe semnificative față de cele evaluate de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene care a concluzionat că cerința naționalității impusă în unele țări la accesul în profesia de notar nu este în acord cu legislația Uniunii Europene.

Întrucât Republica Cehă și-a menținut poziția, Comisia Europeană a decis să aducă problema în fața Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene.

Un caz similar împotriva Ungariei este cercetat în prezent de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Comisia Europeană urmărește îndeaproape situația existentă și în alte state membre.

2. Uniunea Profesională din Spania are un nou Președinte

Recent, Uniunea Profesională din Spania, asociație interprofesională organizată la nivel național, cu care UPLR a încheiat la Roma, în luna februarie 2013 alături de asociațiile similare din Germania și Italia un Acord de Prietenie, Colaborare și Parteneriat, a ales un nou Președinte în persoana lui JORDI LUDEVID, Președintele Consiliului Superior al Colegiilor Arhitecților din Spania, care îl înlocuiește astfel pe CARLOS CARNICER DIEZ, Președinte al Asociației Naționale a Avocaților din Spania.

3. Acțiuni ale asociațiilor de profesii liberale europene pe linia promovării noilor valori comune

Adunarea Generală a Consiliului European al Profesiilor Liberale -CEPLIS a aprobat în cadrul reuniunii sale din data de 17 noiembrie 2014 de la Bruxelles un număr de 17 valori comune, față de 8 valori comune aprobate anterior, care constituie un valoros suport deontologic pentru asociațiile de profesii liberale din Uniunea Europeană.

Setul de 17 valori comune reprezintă cel mai important document elaborat în ultima perioadă de către Consiliul European al Profesiilor Liberale și a fost apreciat unanim de către instituțiile europene, asociațiile de profesii liberale și ale consumatorilor, precum și de alte părți interesate.

Având în vedere importanța acestui document, precum și faptul că adoptarea lui facilitează mobilitatea profesioniștilor liberali care aleg să furnizeze servicii transfrontalier într-un alt stat membru, Consiliul European al Profesiilor Liberale-CEPLIS îndeamnă asociațiile să includă valorile comune în cauză în cadrul codurilor lor etice și deontologice.

În acest context, CEPLIS laudă hotărârea Consiliului Superior al Colegiilor Arhitecților din Spania, membru al Uniunii Profesionale de a adopta noul cod de conduită care include valorile comune în cauză, înlocuind astfel vechile standarde introduse în anul 1971.

JORDI LUDEVID, Președintele Consiliului Superior al Colegiilor Arhitecților din Spania a precizat cu această ocazie că “ activitatea profesională poate fi definită, în mod sintetic, ca o sarcină intelectuală care reclamă un înalt nivel de cunoștințe și căreia i se aplică un cod de conduită. Totodată, deontologia este unul din factorii esențiali care individualizează o profesie, mai mult, pe lângă un bagaj academic strict, un absolvent de învățământ superior devine profesionist liberal în modul în care el subordonează activitatea sa unui set de standarde de conduită ce sunt adoptate și asumate în mod voluntar de către întreaga asociație “.

Inițiativa de a dopta noul cod etic și deontologic are ca scop principal a da un răspuns satisfăcător cerinței morale de înalt nivel pe care societatea de astăzi îl reclamă și de a furniza un model practic pentru întreaga profesie și în special de a ajuta pe cei intrați de curând în profesie care se confruntă cu dificultăți mari, precum și o lipsă de referențiale.

Noul Cod deontologic reglementează participarea asociațiilor de arhitecți la dezvoltarea instituțională cu scopul de a garanta o guvernare viabilă și transparentă.

4. Primirea Președintelui Consiliului Național al Ordinilor Profesionale din Portugalia de către noul Președinte al Portugaliei

La data de 28 aprilie 2016, ORLANDO MONTEIRO DA SILVA, Președintele Consiliului Național al Ordinilor Profesionale din Portugalia a fost primit la Palatul Belem din Lisabona de către noul Președinte al Portugaliei MARCELO REBELO DE SOUSA.

În cuvântul său, Președintele Portugaliei a evidențiat importanța deosebită a profesiilor liberale pentru societate, precum și faptul că **reglementarea acestora reprezintă o garanție pentru furnizarea de servicii de înaltă calitate și expertiză.**

Totodată, Președintele portughez a subliniat rolul Consiliului Național al Ordinilor Profesionale ca partener social, precum și necesitatea ca acesta să-și întărească poziția pentru a deveni un partener de dialog serios cu autoritățile statului.

La rândul său, Președintele Consiliului Național al Ordinilor Profesionale a prezentat preocupările acestuia pentru pregătirea continuă a profesioniștilor liberali, precum și rolul lor în angajarea forței de muncă.

Un loc aparte în cadrul discuțiilor l-a avut Parteneriatul Transatlantic pentru Comerț și Investiții care, în opinia celor doi interlocutori, ar putea să aibă consecințe negative asupra economiei europene, precum și activității profesioniștilor liberali.

5. Conferință organizată de Comitetul Economic și Social European pe tema importanței informaticii pentru economie

La data de 21 aprilie 2016, Comitetul Economic și Social European și organizația Confrontations Europe au organizat la Bruxelles o Conferință cu privire la “Inovarea în era digitală, reinventarea economiei noastre în contextul Zilei Informaticii”.

Evenimentul a constituit o oportunitate pentru părțile interesate de a face un schimb de opinii referitoare la riscurile curente, oportunitățile, precum și șansele de includere și potențialul de excludere pe care-l crează economia digitală.

Toți vorbitorii au fost de acord cu privire la necesitatea înființării unei Piețe Unice Digitale în condițiile în care în ultimii 20 de ani Europa a înregistrat un ritm relativ scăzut de creștere.

Digitalizarea poate să îmbunătățească anumite aspecte ale societății europene precum sănătatea, industria sau economia generală.

Conferința a fost structurată în patru părți și anume:

- a) Economia digitală în centrul competitivității Uniunii Europene. Rolul politicilor publice ca instrument de stimulare a creșterii economice și a noilor modele de afaceri;
- b) Vocea societății civile. Digitalizarea transformă modelele de afaceri din industrie și servicii;
- c) Sprijinirea portalului e-skills care să faciliteze conversia locurilor de muncă și regândirea valorii muncii;
- d) Perspective: Noi dimensiuni pentru inovație din perspectivă regională.

Unii dintre vorbitori și-au exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că digitalizarea ar putea aduce prejudicii vieții private a cetățenilor în domeniul aspectelor legate de proprietate sau de locurile de muncă și au cerut ca autoritățile publice să asigure transparență asupra modului în care aceste date sunt utilizate.

În final, Comitetul Economic și Social European a precizat că pentru ca fiecare cetățean să beneficieze de realizările revoluției digitale, accesul la infrastructură și instrumentele sale trebuie să devină un drept fundamental.

E-inclusion trebuie să permită o abordare globală și să asigure fiecărei persoane independență, indiferent de poziția sa în societate.

Totodată, Comitetul Economic și Social European a opinat că Uniunea Europeană și statele membre trebuie să garanteze accesibilitatea digitală prin intermediul pregătirii profesionale pe tot parcursul vieții.

O atenție deosebită trebuie acordată grupurilor vulnerabile din societate precum bătrânii, persoanele cu dizabilități sau cu venituri mici, persoanele dezavantajate din punct de vedere educațional și minorități.

În acest context, Societatea civilă are de jucat un rol esențial, fapt pentru care Comitetul Economic și Social European solicită Uniunii Europene și autorităților naționale și locale să folosească actualele structuri de dialog pentru a se întâlni cu reprezentanții societății civile pentru a identifica mai concret nevoile reale din domeniul digital.

La Conferință au participat și reprezentanți ai Consiliului European al Profesiilor Liberale -CEPLIS, care au avut o serie de intervenții interesante și utile.

6. Întrunire organizată de Comisia Europeană pe tema Actului pentru Mica Afacere

La data de 20 aprilie 2016, Comisia Europeană a avut o întrunire cu conducerea Consiliului European al Profesiilor Liberale -CEPLIS privind perspectivele Actului pentru Mica Afacere în perioada 2015-2020.

Lansat în anul 2008, Actul pentru Mica Afacere a avut ca scop reducerea sarcinii de reglementare, promovarea accesului la finanțare, competitivitate și inovare pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, a fost în permanență revizuit în baza unor teste variate și exigente.

În prezent, Comisia Europeană a adoptat o abordare analitică și încearcă să evalueze cât mai exact problemele, opțiunile și impactul printr-o consultare directă a întreprinderilor mici și mijlocii, aspecte care vor fi selecționate în cadrul unui chestionar ce va fi difuzat tuturor părților interesate.

În acest scop, Comisia Europeană a creat o platformă care să stabilească un dialog cu statele membre și părțile interesate și care să conducă la simplificarea legislației Uniunii Europene și reducerea sarcinilor administrative, precum și la beneficii pentru societatea civilă, întreprinderi și guverne.

Prin aceasta se asigură respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității.

În cadrul platformei sunt aduși laolaltă experți de înalt nivel din lumea afacerilor, societății civile, partenerilor sociali, Comitetului Economic și Social European, Comitetului European al Regiunilor și statelor membre și va fi condusă de FRANS TIMMERMANS, fost Vice-Președinte al Comisiei Europene.

Un rol important în realizarea obiectivelor de mai sus îl va avea platforma E-government (digitalizarea sistemelor europene de guvernare) care va determina adaptarea administrației publice la nevoile întreprinderilor mici și mijlocii, precum și modernizarea acesteia pentru a crea o interacțiune transfrontalieră mai facilă cu cetățenii.

Evenimentul s-a încheiat cu o expunere cu privire la Factorul de Sprijin al întreprinderilor mici și mijlocii din cadrul Organismului referitor la cererile de capital (care se referă la acordarea de credite de către bănci întreprinderilor mici și mijlocii).

În acest sens, menționăm că, recent, Comisia Europeană a adoptat un pachet legislativ de întărire a reglementărilor în sectorul bancar, care să devină unul mai puternic și mai sigur.

Organismul privind cererile de capital este direct aplicabil în cadrul Comisiei Europene și nu necesită transpunerea lui în legea națională.

El constituie cadrul legal de supraveghere a instituțiilor de credit, firmelor de investiții și companiilor mamă din toate statele membre ale Uniunii Europene și ale Zonei Economice Europene și reprezintă un cadru unic de prudențialitate.

În cadrul discuțiilor s-a constatat faptul că băncile mai mici reprezintă principala sursă de finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii.

Sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii de către Comisia Europeană are drept scop dezvoltarea pieței europene de capital care să reducă decalajul în acest domeniu față de SUA.

7. Consiliul European al Personalului Profesional și de Conducere – EUROCADRES se pronunță pentru realizarea unui acord cu SUA pentru profesioniști

MARTIN JEFFLEN, Președintele Consiliului European al Personalului de Conducere – EUROCADRES, partener strategic al Consiliului European al Profesiilor Liberale -CEPLIS a solicitat Comisiei Europene să sprijine realizarea unei mai mari mobilități pentru profesioniștii care doresc să lucreze în SUA.

Recent, Comisia Europeană a lansat o nouă strategie de comerț intitulată “ Comerț pentru toți “ în care a evidențiat faptul că mișcarea temporară a profesioniștilor a devenit esențială pentru toate sectoarele care se ocupă de afacerile internaționale.

În acest sens, mobilitatea profesioniștilor constituie o necesitate pentru multe situații de comerț și afaceri și ea este esențială pentru activitatea managerilor și profesioniștilor.

Pe de o parte, managerii și profesioniștii au nevoie să devină mobili pentru a beneficia de numărul tot mai redus de obstacole existente între Uniunea Europeană și alte state.

Pe de altă parte, comerțul și interacțiunea dintre țările și Uniunea Europeană nu sunt posibile fără mobilitatea profesioniștilor și a forței de muncă de înaltă calificare.

Ca parte a Parteneriatului Transatlantic pentru Comerț și Investiții, Uniunea Europeană trebuie să solicite SUA un acord privind mobilitatea și care să prevadă o cotă anuală de 100.000 de profesioniști care să meargă din Uniunea Europeană în SUA, precum și o cotă asemănătoare pentru americani care să lucreze în Uniunea Europeană.

Această mobilitate trebuie să fie acordată tuturor grupurilor de forță de muncă ce sunt calificate, în caz contrar existând posibilitatea ca anumite grupuri cum sunt cele din domeniul cercetării, științei sau educației să fie excluse.

Președintele EUROCADRES a atras atenția asupra tendinței de creștere, a gradului de complexitate a structurilor și regulilor procesului de dezvoltare a mobilității și a menționat că aceste reguli sunt deja prea complicate, neputând fi cu ușurință înțelese de profesioniști.

În final, MARTIN JEFFLEN a evidențiat faptul că o îmbunătățire importantă ar putea fi realizată prin creșterea transparenței a regulilor de mobilitate prin postarea unor informații accesibile și clare pe internet și prin stabilirea unui dialog permanent între organismele profesioniștilor europeni și cele din SUA cu privire la subiectele acordurilor de comerț liber și mobilitatea profesioniștilor, fapt ce ar conduce la creșterea transparenței.

8. Aspecte ale reglementării profesiilor liberale din Germania

Profesiile liberale au în Germania o lungă tradiție de succes, de-a lungul căreia a fost creat cadrul de reglementare a lor ca sistem de camere și ordine profesionale cu drepturi largi de autoadministrare, reglementări privind accesul în profesie, exercitarea profesiei și angajamentul asumat de a promova binele public.

Și din perspectiva numerică, profesiile liberale au înregistrat în Germania o creștere importantă, fapt demonstrat de numărul sporit al liber-profesioniștilor și indicatorii economici pentru anul 2015. Influența tot mai mare a legislației europene în legislația națională determină însă profesiile liberale să-și revizuiască reglementările și să se pregătească pentru evoluții viitoare.

"Situația juridică a serviciilor prestate de profesiile liberale"

O descriere a situației juridice actuale a serviciilor furnizate de profesiile liberale se poate realiza aici doar parțial. La nivel european, se observă, în primul rând, evoluțiile în legislația privind onorariile. Astfel, Comisia Europeană a introdus împotriva Germaniei o acțiune pentru încălcarea legislației comunitare, motivul fiind reglementarea onorariilor minimale prin Regulamentul privind onorariile arhitecților și inginerilor și Regulamentul privind plata consultanților fiscali, considerând reglementarea tarifelor ca fiind o încălcare a Directivei 2006/123/CE privind Serviciile pe Piața Internă, precum și a libertății de stabilire și de prestare a serviciilor. După ce Germania a fost de acord să remedieze situația în cazul consultanților fiscali, Comisia i-a cerut din nou Germaniei să adapteze Regulamentul privind onorariile arhitecților și inginerilor, astfel încât să corespundă cerințelor legislației europene. Dacă acțiunea se va judeca la Curtea Europeană de Justiție-CEJ, aceasta va trebui să analizeze argumentele Comisiei. CEJ s-a mai ocupat și până în prezent, în mai multe rânduri de acuzațiile de încălcare a legislației europene de către unele reglementări privind tarifele conform legislației privind onorariile.

În discuție au fost exclusiv libertățile fundamentale europene. În aceste deliberări, CEJ a aplicat criteriul. Totuși, în soluție, CEJ a lăsat deschisă posibilitatea de a se aplica sau nu argumentele Comisiei împotriva onorariilor minimale sau maximale în funcție de fiecare caz concret.

La nivel național, pentru nicio o altă categorie de servicii prestate de profesii liberale, onorariile minimale și maximale nu au mai fost până acum contestate. Legiuitorul federal chiar autorizează explicit medicii și medicii dentiști să stabilească onorarii minimale și maximale în regulamentele lor privind onorariile, ținând seama de interesele legitime ale medicilor și dentiștilor și de interesele pacienților. De asemenea, prin derogare, în anumite condiții, sunt posibile și convenții privind onorariile. Legislația federală este flexibilizată și prin legile speciale la nivel de land care reglementează profesiile din sectorul sănătății, precum și prin codurile deontologice, în măsura în care acestea renunță la interdicția percepției de onorarii sub pragul minim.

Astfel, este permisă perceperea de onorarii sub pragul minim până la limita legislației privind concurența neloială. Din perspectiva legislației europene, acest sistem nu ridică probleme legate de cerințele Directivei privind serviciile, deoarece serviciile din sectorul sănătății sunt exceptate de la sfera de aplicare a Directivei. Directiva privind Recunoașterea Calificărilor Profesionale care se aplică în cazul medicilor și medicilor dentiști, nu conține cerințe legate de legislația privind onorariile, fapt pentru care până acum, în cazul unor asemenea reglementări, CEJ a făcut trimitere la criteriul libertăților fundamentale, remarcând că totul este o chestiune de flexibilitate a reglementărilor în cauză.

"Proiecte de reformare a reglementărilor"

La nivel național, pe lângă deja preconizata reformare a legislației privind onorariile medicilor, în sensul reformării Regulamentului privind onorariile medicilor, sunt așteptate proiecte mai ample de reformare a reglementărilor privind expertii contabili și avocații. Regulamentul german privind auditul, de exemplu, va cunoaște ample modificări, impuse de Regulamentul european privind cerințele specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de Directiva europeană privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate. Legislația privind societățile avocațiale trebuie reajustată în baza unei hotărâri a Curții Constituționale Federale. După cum a mai făcut-o deja în anii trecuți, și acum Curtea Constituțională Federală acționează, o dată în plus, ca un motor al modernizării și reformei. După legislația privind publicitatea profesională, în centrul

atenției ajunge colaborarea interprofesională dintre avocați și alte profesii liberale. Prin Decizia sa din 12 ianuarie 2016, Curtea a obligat legiuitorul să revizuiască interzicerea de asociere prevăzută în art. 59a alin. 1 din Regulamentul federal privind profesia de avocat, conform căruia avocații nu se pot asocia cu medicii și farmaciștii într-o societate profesională de parteneri pentru exercitarea în comun a profesiei, deoarece această interzicere de asociere încalcă dreptul fundamental la libertatea de alegere și exercitare a profesiei.

9. Ministerul de Justiție din Belgia intenționează să extindă prevederile legii insolvenței și domeniului profesiilor liberale

Ministerul de Justiție din Belgia, KOEN GEENS intenționează să extindă legea insolvenței și profesiilor liberale, care ar permite, în opinia sa, ca un profesionist liberal să solicite falimentul.

În fapt, Domnia Sa dorește ca Actul privind continuitatea întreprinderilor cunoscută ca reorganizare judiciară și Actul privind falimentul să fie aplicate în viitor și profesiilor liberale.

În prezent, profesioniștii liberali din Belgia nu pot solicita intrarea în faliment. Chiar dacă acumulează datorii sau nu-și mai pot plăti facturile, ei nu se pot declara faliti nici ca persoană fizică și nici ca persoană juridică.

Pentru mulți dintre profesioniștii liberali singura cale posibilă este medierea debitelor și cu reșalonarea plăților.